

Handläggare
Linda Granvik

Datum
2017-02-07

Diarienummer
2016-1751

Till miljö- och hälsoskydds nämndens
sammanträde den 1 mars 2017

Uppföljning och bokslut 2016

Förslag till beslut:

Miljö- och hälsoskydds nämnden föreslås besluta

att fastställa verksamhetsberättelse 2016 enligt **bilaga 1**.

att fastställa nämndens analys 2016 enligt **bilaga 2**.

att fastställa uppföljning av inriktningsmål och uppdrag 2016 enligt **bilaga 3**.

att fastställa analys inför årsredovisning 2016 enligt **bilaga 4**.

Sammanfattning

Nämndens uppdrag är att skapa en god livsmiljö och hållbar samhällsutveckling i Uppsala kommun. Det gör nämnden genom tillståndsgivning, tillsyn och förrättningar. Nämnden arbetar också förebyggande genom att sprida information, ge råd och anvisningar. Målet är ett friskt och tryggt Uppsala som utvecklas strukturerat och hållbart.

Kommunala lantmäterimyndigheten fattade beslut i 344 förrättningsärenden och uppnådde därmed målen för året.

Inom miljöskyddstillsynen genomförde nämnden den förebyggande tillsynen och den tillsynsskuld som fanns från 2014-2015. Cirka 120 timmar tillsyn på årlig avgift är inte genomförd. Den kommer att genomföras i början av 2017.

Inom hälsoskyddstillsynen genomförde nämnden den tillsynsskuld som fanns från 2014-2015. Nämnden genomförde mer tillsyn än planerat hos verksamheter med timavgift. Det gäller främst vård- och omsorgslokaler som inte är anmälningspliktiga och som nämnden därmed inte haft registrerade som tillsynsobjekt tidigare. Därför genomförde nämnden inte all

planerad tillsyn hos verksamheter som betalar årligavgift. Cirka 300 timmar återstår och kommer att genomföras under 2017.

Livsmedelskontrollen genomförde den förebyggande tillsynen som planerat. Nämnden arbetade med en meruttalad tillsynsstrategi för uppföljning av avvikelser, detta ökade tiden för uppföljande tillsyn kraftigt under året. Delar av den kontrollutveckling som var planerad under 2016 genomfördes därför inte fullt ut. Då den uppföljande tillsynen gett intäkt motsvarande arbetet som lagts ner så kan nämnden nu föra över de medel som var avsatta för kontrollutveckling till 2017 (motsvarande 350 000 kr).

Tillståndsenheten genomförde den förebyggande tillsynen som planerat.

Den förebyggande tillsynen av enskilda avlopp har, på grund av många inkommande ansökningar om tillstånd för enskilt avlopp, inte genomförts i samma omfattning som planerat. Nämnden har fattat 162 av planerade 211 beslut om förbud. Nämnden har beslutat om 389 tillstånd för enskild avloppsanläggning.

På grund av många ansökningar om enskilt avlopp har strandskyddstillsynen inte genomförts som planerat. Nämnden påbörjade planering och förberedelser för den förebyggande tillsynen inom strandskydd. Nämnden kontrollerade Almunge-Långsjön och Länna-Långsjön och fokuserade på de största ellernyaste avvikelserna.

Nämnden arbetade med samhällsbyggnad och miljöövervakning som planerat. Nämnden har fokuserat mycket på luft, buller samt hur dagvattenhanteringen ska konkretiseras i detaljplanerna. Nämnden arbetade med att fördjupa samarbetet i kommunens arbete med planer och program för att effektivt kunna bidra till en hållbar samhällsutveckling i Uppsala.

Resultatet för helåret 2016 är positivt och uppgår till 893,5 tkr. Resultatet är inom prognosspannet från prognos två. Lantmäterimyndigheten mötte två tredjedelar av den förutbetalda intäkt på 6 250 tkr som bokades i årsbokslutet 2015. Lantmäterimyndighetens uppbokning minskar därför med 4 800 tkr och resterande belopp på 1 450 tkr bokas därför upp i årets resultat.

Lars Wedlin
tf. miljödirektör

Bilagor

Bilaga 1. Verksamhetsberättelse 2016

Bilaga 2. Nämndens analys 2016

Bilaga 3. Uppföljning av inriktningsmål och uppdrag 2016

Bilaga 4. Analys inför årsredovisning 2016

Datum	Diarienummer
2017-03-01	2016-1751

Uppföljning och bokslut 2016

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

att fastställa verksamhetsberättelse 2016 enligt **bilaga 1**.

att fastställa nämndens analys 2016 enligt **bilaga 2**.

att fastställa uppföljning av inriktningsmål och uppdrag 2016 enligt **bilaga 3**.

att fastställa analys inför årsredovisning 2016 enligt **bilaga 4**.

Bengt Fladvad
ordförande

Lars Wedlin
tf. miljödirektör

Bilagor

Bilaga 1. Verksamhetsberättelse 2016

Bilaga 2. Nämndens analys 2016

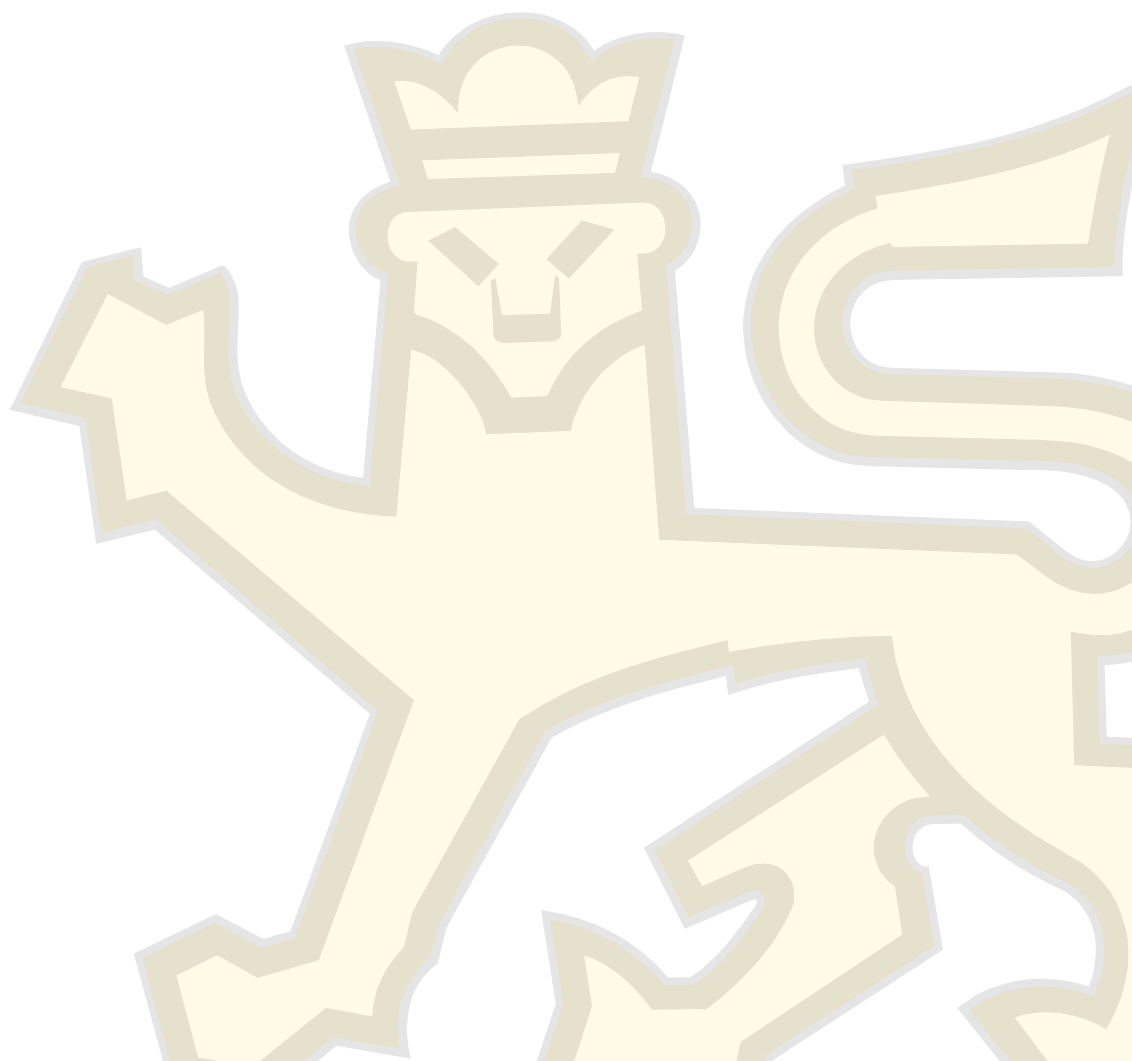
Bilaga 3. Uppföljning av inriktningsmål och uppdrag 2016

Bilaga 4. Analys inför årsredovisning 2016

Kopia

Uppsala kommun, kommunstyrelsen

Bilaga 1

Verksamhets- berättelse

För miljö- och hälsoskyddsnämnden 2016

Ett uppföljande dokument som miljö- och hälsoskyddsnämnden
fattade beslut om 2017-03-01

Verksamhetsberättelsen

Den här verksamhetsberättelsen omfattar miljö- och hälsoskyddsnämndens (nämndens) verksamhet samt resultat i förhållande till verksamhetsplan och budget 2016.

Sammanfattning

Nämndens uppdrag är att skapa en god livsmiljö och hållbar samhällsutveckling i Uppsala kommun. Det gör nämnden genom tillståndsgivning, tillsyn och förrättningar. Nämnden arbetar också förebyggande genom att sprida information, ge råd och anvisningar. Målet är ett friskt och tryggt Uppsala som utvecklas strukturerat och hållbart.

Kommunala lantmäterimyndigheten fattade beslut i 344 förrättningsärenden och uppnådde därmed målen för året.

Inom miljöskyddstillsynen genomförde nämnden den förebyggande tillsynen och den tillsynsskuld som fanns från 2014-2015. Cirka 120 timmar tillsyn på årlig avgift är inte genomförd. Den kommer att genomföras i början av 2017.

Inom hälsoskyddstillsynen genomförde nämnden den tillsynsskuld som fanns från 2014-2015. Nämnden genomförde mer tillsyn än planerat hos verksamheter med timavgift. Det gäller främst vård- och omsorgslokaler som inte är anmälningspliktiga och som nämnden därmed inte haft registrerade som tillsynsobjekt tidigare. Därför genomförde nämnden inte all planerad tillsyn hos verksamheter som betalar årligavgift. Cirka 300 timmar återstår och kommer att genomföras under 2017.

Livsmedelskontrollen genomförde den förebyggande tillsynen som planerat. Nämnden arbetade med en meruttalad tillsynsstrategi för uppföljning av avvikelser, detta ökade tiden för uppföljande tillsyn kraftigt under året. Delar av den kontrollutveckling som var planerad under 2016 genomfördes därför inte fullt ut. Då den uppföljande tillsynen gett intäkt motsvarande arbetet som lagts ner så kan nämnden nu föra över de medel som var avsatta för kontrollutveckling till 2017 (motsvarande 350 000 kr).

Tillståndsenheten genomförde den förebyggande tillsynen som planerat.

Den förebyggande tillsynen av enskilda avlopp har, på grund av många inkommande ansökningar om tillstånd för enskilt avlopp, inte genomförts i samma omfattning som planerat. Nämnden har fattat 162 av planerade 211 beslut om förbud. Nämnden har beslutat om 389 tillstånd för enskild avloppsanläggning.

På grund av många ansökningar om enskilt avlopp har strandskyddstillsynen inte genomförts som planerat. Nämnden påbörjade planering och förberedelser för den förebyggande tillsynen inom strandskydd. Nämnden kontrollerade Almunge-Långsjön och Länna-Långsjön och fokuserade på de största ellernyaste avvikelserna.

Nämnden arbetade med samhällsbyggnad och miljöövervakning som planerat. Nämnden har fokuserat mycket på luft, buller samt hur dagvattenhanteringen ska konkretiseras i detaljplanerna. Nämnden arbetade med att fördjupa samarbetet i kommunens arbete med planer och program för att effektivt kunna bidra till en hållbar samhällsutveckling i Uppsala.

Resultatet för helåret 2016 är positivt och uppgår till 893,5 tkr. Resultatet är inom prognosspannet från prognos två. Lantmäterimyndigheten mötte två tredjedelar av den förutbetalda intäkt på 6 250 tkr som bokades i årsbokslutet 2015. Lantmäterimyndighetens uppbokning minskar därför med 4 800 tkr och resterande belopp på 1 450 tkr bokas därför upp i årets resultat.

Förrättningar, tillståndsprövning och tillsyn

Lantmäterimyndigheten

Förrättningar

Kommunala lantmäterimyndigheten fattade beslut i 344 förrättningsärenden. Under början av året var många förrättningsärenden komplexa. Förvaltningen arbetade samtidigt med processkartläggning för att få en klar bild över hur processerna fungerar och hur de interagerar med varandra. Genom kartläggningen gick förvaltningen igenom samtliga processer och förenklade och förbättrade. Detta i samband med att förvaltningen har fortsatt att arbeta med ”rätt ärende till rätt handläggare” har gjort att förvaltningen ökat leveransen av antal beslut i förhållande till den tid förvaltningen lägger ner. Kartläggningen resulterade i ett antal åtgärder som ökade antalet timmar varje lantmätare kan lägga på förrättningar. Åtgärderna gjorde det möjligt för förvaltningen att nå målen för året.

Förvaltningen har fortsatt att jobba med Lantmätarmöten, där samtliga lantmätare diskuterar förrättningar och hur förvaltningen ska tänka i olika situationer, för att förvaltningen ska bli ännu mer samsynta och även korta ner handläggningstiderna ytterligare.

Nämnden ser en trend i att komplexiteten i förrättningarna stiger generellt. Antalet riktigt enkla förrättningar minskar och antalet medelsvåra ökar. Detta kommer troligen att leda till att antalet beslut kan komma att sjunka något, eftersom varje enskild förrättning kräver mer tid för att slutföras.

Den 1 juli 2016 infördes lagen om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät som ställer krav på att tiden från inkommen komplett ansökan till fattat beslut får vara max fyra månader. Det innebär att förvaltningen måste ha fullt fokus på att hantera dessa ärenden när sådana kommer in. Förvaltningen kommer i vissa fall bli tvungna att driva flera alternativa lösningar parallellt. För att kunna uppfylla detta krav, har förvaltningen satt ihop en grupp som kommer att hantera samtliga bredbandsförrättningar som kommer in. Under 2016 fick vi inte in några ansökningar kopplade till den nya lagen.

Inkommande ärenden

Antalet inkommande ärenden var något lägre än förväntat. Den genomsnittliga handläggningstiden för ett förrättningsärende är nu 270 dagar vilket är en kraftig minskning.

Ärendebalans

På grund av färre inkommande ärenden än förväntat samtidigt som förvaltningen fattade många beslut minskade ärendebalansen till 269 ärenden.

Miljöskyddstillsyn

Förebyggande tillsyn

Nämnden prioriterade förebyggande tillsyn hos verksamheter som nämnden hade en tillsynsskuld hos. Tillsynen från 2014 och 2015 som vid årets ingång inte var gjord är nu genomförd. Totalt levererades 540 timmar av tidigare tillsynsskuld. Några verksamheter med

Årlig avgift hade under året ett större behov av tillsyn än planerat. Nämnden genomförde den tillsynen men det innebär att några andra verksamheter inte fick all den planerade tillsynen. Totalt finns ca 120 timmar kvar av årets tillsyn att leverera. Dessa timmar utgörs av få timmar på flera objekt. Endast fem objekt fick ingen tillsyn alls under 2016 (4-5 timmar/objekt). Den tillsynen kommer att genomföras under januari 2017. Nämnden genomförde inte inventeringen av industriområden eftersom nämnden prioriterade verksamheter där nämnden hade en tillsynsskuld. Denna inventering planeras till 2018.

Nämnden ser ett ökat behov av information på andra språk än svenska inom tillsynen på fordonsservice och kemiska produkter i detaljvaruhandeln. Nämnden planerar att anlita tolk vid behov under 2017 och ta fram en del informationsmaterial på andra språk. Genom att ta hjälp av tolk i de fall där nämnden eller verksamhetsutövaren upplever ett behov, bedömer nämnden att vi kan öka förståelsen och genomslaget för nämndens tillsynsarbete.

Inom ramen för den förebyggande tillsynen som finansieras med årlig avgift, genomförs tillsyn på många olika saker hos verksamheterna. Beroende på typen av verksamhet kan flera olika tillsynsområden vara aktuella att följa upp som till exempel avfall (sortering, förvaring, hantering, transport), köldmedia, utsläpp till mark, luft och vatten, hantering av dagvatten, energiförbrukning och energieffektivisering och förvaring och hantering av kemikalier. Förutom den förebyggande tillsynen som finansieras med årlig avgift arbetar nämnden med förebyggande tillsyn i form av tillsynsprojekt inom flera olika tillsynsområden. Projekten finansieras med timavgifter och/eller kommunbidrag. Nedan beskrivs i korthet vilka tillsynsprojekt inom olika tillsynsområden som genomfördes under året utöver tillsynen på verksamheter med årlig avgift.

Avfall

Nämnden kontrollerade insamling och transport av elavfall i detaljhandeln. Nämnden kontrollerade också att butikerna informerar sina kunder om att de kan lämna elavfall i butiken. Tillsynen visade att det i större butiker fungerade bra. Nämnden noterade fler avvikelser i leksaksbutiker gällande bristande information om att kunder kan lämna sitt elavfall i butiken. Nämnden ser att det finns ett behov av att tillsyna elavfall igen hos både elbutiker och leksaksbutiker. Nämnden påbörjade tillsyn av avfallshanteringen på snabbmatsrestauranger. Resultatet visar att det finns brister i sorteringen av förpackningar och matavfall som uppkommer i serveringsdelen. Nämnden behöver följa upp resultatet.

Köldmedia

Nämnden gör tillsyn på att större kylanläggningar inte läcker köldmedia. Nämnden väntade under 2016 på ny svensk lagstiftningen, men den försenades och kommer att träda ikraft först 1 januari 2017. Den nya lagstiftningen kommer sannolikt att öka antalet rapporteringspliktiga verksamheter 2018. Detta kommer att innebära mer arbete för nämnden under 2017 med att informera om den nya lagstiftningen och att nå de nya verksamheterna och utveckla e-tjänsten för den årliga rapporteringen. Mot bakgrund av detta kommer fler timmar att behöva läggas på köldmedia under 2017 jämfört 2016 inom ramen för årlig avgift. Nämnden kommer att använda cirka 200 timmar av årets tillsynstid för detta arbete 2017. Det blir ännu viktigare att öka användandet av e-tjänsten i och med fler rapporteringspliktiga verksamheter. Nämnden började under året skicka mottagningsbekräftelser på alla inskickade köldmedierrapporter.

Av de 438 verksamheter som ska lämna in årsrapporter om utförd läckagekontroll lämnade 388 verksamheter in årsrapporten i tid. Nämnden beslutade om miljöstraffavgift för de verksamheter som inte skickade in sina rapporter i tid. Nämnden gjorde sju av femton planerade tillsynsbesök hos anläggningar som enligt årsrapporten har haft läckage.

Mot bakgrund av ett utsläpp under 2015 av etylenglykol från ett kylsystem har nämnden under 2016 kontaktat fastighetsägare och frågat om de har kylanläggningar och vilket kylmedium de använder. Nämnden planerar att genomföra tillsyn inom detta område under 2017.

Fordonsservice

Nämnden besökte 20 kyrkogårdar för att titta på fordons-, maskin- och bekämpningsmedelshantering. Resultatet visar att kyrkogårdarna hanterar fordon och maskiner på ett bra sätt men att det finns brister när det gäller förvaring och dokumentation av kemikalier.

Förorenad mark

Nämnden färdigställde en ansvarsutredning för Lännaholms bruk. Nämnden arbetade med klassificering av nedlagda deponier. Mycket av nämndens arbete med förorenade områden sker till följd av plan- och exploateringsarbetet i kommunen. Stadsbyggnadsförvaltningen tog med hjälp av nämnden fram en vägledning för arbetet med förorenade områden i Uppsala.

Dagvatten

Nämnden skickade ut information till åtta fastighetsägare med stora parkeringsplatser. Nämnden kommer att genomföra tillsyn under 2017. Nämnden genomförde tillsyn på privata dagvattenanläggningar. Nämnden informerade också byggarbetsplatser om direktutsläpp av dagvatten till recipient. Detta arbete kommer att fortsätta under 2017. Nämnden har även börjat titta på konstgräsplaner och deras påverkan på dagvatten och arbetet kommer att fortsätta under 2017.

Energi

Nämndens fokusfråga vid tillsynsbesök handlar om hur verksamheterna arbetar med sin energianvändning och vilka möjligheter de har att energieffektivisera. Fokusfrågorna kring energi infördes i den ordinarie tillsynen. Nämnden samarbetade även med kommunens energirådgivare. Nämnden deltog i nätverksmöte med verksamhetsutövare via energikontoret Mälardalen.

Lantbruk

Under vårens bekämpningsperiod genomförde nämnden fältspaning vid tre tillfällen. Nämnden kontrollerade att lantbruken följde de tillstånd som finns i vattenskyddsområden. Fältspaningen visade inte några avvikelser från de beviljade tillstånden. Nämnden påbörjade projektet om information om hästgödsel och arbetet fortsätter under 2017. Lantbruk är ett av flera viktiga tillsynsområden i arbetet med att uppnå målen inom vattenförvaltningsarbetet och därför är tillsyn av lantbruk viktigt och prioriterat även i fortsättningen.

Kemikalier

Nämnden kontrollerade märkning och säker placering av kemiska produkter hos mindre matvarubutiker. Resultatet visade att butiker som inte tillhör någon av de större kedjorna hade många avvikelser när det gäller märkning. Butiker i större kedjor hade brister när de gäller placering av kemikalier. Till exempel placerades kemiska produkter för långt ner på hyllorna vilket innebär en ökad tillgänglighet för barn och därmed en ökad risk.

Nämnden genomförde tillsyn av bekämpningsmedel hos tre växthus/plantskolor. Projektet var ett nationellt tillsynsprojekt via Kemikalieinspektion, Jordbruksverket och Naturvårdsverket. Nämnden kontrollerade vilka bekämpningsmedel som användes, eventuella tillstånd, påfyllningsplatser, förvaring, märkning, säkerhetsavstånd, förbyggande skadedjursbekämpning, gödning och kunskap om lagstiftning. Inga stora avvikelser noterades. Under 2017 kommer det en nationell rapport från tillsynen som genomförts i landet.

Uppföljande tillsyn

Nämnden genomförde den uppföljande tillsynen som planerat.

Inkommande ärenden

Antalet inkommande ärenden var något högre än förväntat. Nämnden hanterade ändå de ärenden som kom in på mindre tid än förväntat.

Hälsoskyddstillsyn*Förebyggande tillsyn*

Nämnden prioriterade förebyggande tillsyn hos verksamheter som nämnden hade en tillsynsskuld hos. All tillsynsskuld från 2014 och 2015 är nu genomförd. Av årets planerade tillsyn hos verksamheter på årlig avgift återstår cirka 300 timmar att leverera. Det beror på att nämnden inte lyckats kompetensförsörja för både kvarvarande tillsynsskuld och årets planerade tillsyn enligt tillsynsplanen. Nämnden genomförde också mer tillsyn än planerat hos verksamheter med timavgift. Det gäller främst vård- och omsorgslokaler som inte är anmälningspliktiga och som nämnden därmed inte haft registrerade som tillsynsobjekt tidigare.

Inom bostads- och fastighetstillsynen undersökte nämnden om det fanns skillnader ur hälsosynpunkt i bostäder mellan olika bostadsområden. Analysen visar att det finns skillnader som inte avspeglas i antalet inkommande klagomål. Nämnden kommer därför utveckla hälsoskyddstillsynen för att möta skillnader i behov av tillsyn. Tidigare har nämnden arbetat med bostadstillsyn främst utifrån inkommande klagomål och genom genomgång av bostadsbolagens egenkontroll. Utifrån undersökningen kommer nämnden i den ordinarie förebyggande bostadstillsynen nu även arbeta med uppsökande tillsyn.

Uppföljande tillsyn

Nämnden genomförde den uppföljande tillsynen som planerat. Något färre verksamheter hade behov av uppföljande tillsyn men nedlagd tid var som förväntat.

Inkommande ärenden

Nämnden hanterade inkommande ärenden som planerat.

Livsmedelstillsyn

Förebyggande tillsyn

Nämnden genomförde den förebyggande tillsynen som planerat.

Nämnden utvecklade en ny tillsynsmodell som innebär en flerårsplanering med fokusområden för livsmedelskontrollen. Syftet med modellen är att kunna verifiera kontrollens effekt. Med modellen kan nämnden utvärdera behov av ökade insatser inom ett område eller av att minska tillsynsbehovet inom områden som fungerar bra. Tillsynsmodellen kommer att användas fortlöpande med nya verksamhetstyper och områden för kommande år.

Nämnden arbetade med en mer uttalad tillsynsstrategi för uppföljning av avvikelser, vilket ökade tiden för uppföljande tillsyn kraftigt under året. Delar av den kontrollutveckling som var planerad under 2016 genomfördes därför inte fullt ut. Då den uppföljande tillsynen gett intäkt motsvarande arbetet som lagts ner så kan nämnden nu föra över de medel som var avsatta för kontrollutveckling till 2017 (motsvarande 350 000 kr).

Nämnden vidareutvecklade arbetet med att utföra regelbundna sökningar på nätet med fokus på livsmedelsverksamheter lokaliserade i Uppsala. Sökningarna visade under 2016 ett 40-tal verksamheter som krävde vidare utredning för att klargöra registreringsfrågan. Nämnden deltog också i Livsmedelsverkets referensgrupp för vidareutveckling av tillsynsområdet internethandel på nationell nivå, vilket resulterade i en rapport som Livsmedelsverket lämnat över till regeringen.

Nämnden påbörjade ett tvåårigt projekt kring hantering av allergikost på skola och förskola. Under året skickades enkäter till berörda grupper ut och utifrån resultaten från dessa kommer kontrollbesök genomföras under 2017 och eventuella åtgärder vidtas.

Nämnden utvecklade kontrollen av dricksvatten. Det innebar bland annat mer kontroll av företagens egen provtagning av vatten enligt gällande föreskrifter samt planering av den ökade kontroll av ledningsnät och reservoarer som kommer ske under 2017.

Nämnden deltog i ett antal nationella projekt inom livsmedelskontrollen i syfte att kontrollera efterlevnad och utveckla kontrollen samt utbilda verksamhetsansvariga. Projekten handlade om områdena spårbarhet och redlighet, provtagning av kött- och charkprodukter för listeria, kontroll av material i kontakt med livsmedel samt kontroll av D-vitamin i kosttillskott.

Nämnden genomförde också en inspektionsdag under våren då nämnden kontrollerade information på menyer i restauranger. Resultatet visade att det finns ett fortsatt behov av information kring kraven på märkning/information i menyer för att underlätta för företagarna att göra rätt.

För att underlätta för nystartade verksamheter tog nämnden fram ett nytt informationsblad samt ett "start-kit" med informationsmaterial för nya livsmedelsverksamheter.

Nämnden deltar ett nationellt projekt tillsammans med övriga berörda myndigheter för att ta fram en myndighetsgemensam handbok för hantering av utbrotsutredningar. Projektet har pågått sedan 2014 och under 2016 genomfördes ett 10-tal utbrotsövningar runt om i landet för kommuner och länsstyrelser inom ramen för projektet. Handboken kommer vara klar i början av 2017 då projektet avslutas.

Uppföljande tillsyn

Nämnden genomförde 770 timmar extra offentlig kontroll genom ca 340 uppföljande besök. Det är betydligt mer än tidigare år, vilket är en följd av nämndens tillsynstrategi som innebär att brister ska följas upp med uppföljande besök i större omfattning än tidigare för att säkerställa att bristerna åtgärdas. Utifrån detta har nämnden tagit höjd för att kunna lägga mer tid på uppföljande tillsyn under 2017. Nämnden bedömer att den nya modellen ger snabbare åtgärd av avvikelser och därmed säkrare livsmedel för Uppsalaborna.

Inkommande ärenden

Antalet inkommande matförgiftningar var något fler än förväntat men ligger ändå inom normalvariationen som kan uppstå mellan olika år. Antalet inkommande klagomål och registreringar var som förväntat och hanterades enligt plan.

Tillståndsenheten

Förebyggande tillsyn

Nämnden genomförde den förebyggande tillsynen som planerat.

Nämnden utvecklade det administrativa arbetet med restaurangrapporter som verksamheter med serveringstillstånd ska skicka in varje år för att redovisa försäljning av alkohol. Rapporterna ligger till grund för vilken årlig tillsynsavgift verksamheterna ska betala. Utvecklingen syftade till att få fler verksamheter att skicka in sina rapporter i tid för att på så sätt slippa högre avgift än nödvändigt. Utvecklingsarbetet handlar om att kartlägga processen och tydliggöra tider och ansvar. Utvecklingen spar tid för nämnden och gör det möjligt att fakturera tidigare under året.

Nämnden tog fram information med reglerna som gäller för verksamheter med serveringstillstånd. Syftet var att underlätta för verksamheterna att göra rätt genom att samla de viktigaste kraven i ett lättläst format. Informationen kommer att skickas med varje serveringstillstånd samt till befintliga tillståndshavare i samband med utskick av restaurangrapporter under 2017.

Nämnden arbetade med fokuskontroll av spårbarhet inom läkemedelsområdet. Nämnden kontrollerade butikernas rutiner och dokumentation kring spårbarhet. Alla inkomna och returnerade partier ska kunna spåras med hjälp av papper som butiken ska ha sparat. Fokuskontrollen var en del av den ordinarie tillsynen.

Uppföljande tillsyn

Nämnden genomförde den uppföljande tillsynen som planerat.

Inkommande ärenden

Nämnden hanterade inkommande ärenden som planerat.

Tillstånd för lotterier

Under 2016 har fyra beslut fattats om nya tillstånd för lotterier. Tillsyn enligt lotterilagen utförs av Föreningservice (Teknik & Service, Uppsala kommun) på uppdrag av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Enskilt vatten- och avloppstillsyn***Förebyggande tillsyn***

Nämnden prioriterade under året inkommande ansökningar framför den förebyggande tillsynen. Arbetet med att inventera bristfälliga enskilda avloppsanläggningar genomfördes därför med lägre takt än planerat. 144 av 300 planerade besök genomfördes. Nämnden arbetar förebyggande genom att skicka ut informationsbrev till fastigheter där nämnden misstänker att det finns bristfälliga avlopp. Informationsbreven har god effekt och leder till att många fastighetsägare hör av sig till nämnden om sina bristfälliga avlopp. Det gör att nämnden inte behöver besöka alla fastigheter. Nämnden fattade 162 av planerade 211 beslut om förbud trots att antalet besök var lägre än förväntat.

Tillsynen av enskilda avlopp kommer att fortsätta under 2017. Åtgärdstakten kommer att höjas något eftersom nämnden fattade färre beslut än planerat under 2016. Nämndens mål är att alla enskilda avlopp som saknar efterföljande rening ska ha fått ett beslut om förbud senast år 2019. Detta är ett led i att minska övergödningen och uppnå god ekologisk status i sjöar och vattendrag.

Nämnden behöver hitta nya effektiva sätt att bedriva tillsyn på äldre enskilda avlopp med dålig funktion och rening när VA-programmet når sitt slut. En ny föreskrift från Havs- och Vattenmyndigheten kommer påverka arbetssättet och bedömningsgrunderna vid prövning av ansökningar.

För att öka avgiftsfinansieringsgraden för VA-programmet ändrades tillämpningen av taxan. Även de som inte får ett platsbesök men har ett underkänt avlopp får betala för nedlagd tid i ärendet (en timme). Nämnden kommer arbeta vidare med att öka avgiftsfinansieringsgraden. Att ha ett avlopp utan efterföljande rening är sedan 1970-talet inte godtagbart. Idag är det vedertaget och därför anser nämnden att förorenaren ska betala. Avgiftshöjningen är nödvändig för att effektivisera och öka åtgärdstakten.

Nämnden deltog i arbetet med att ta fram en ny VA-plan för kommunen. Det finns cirka 12 000 enskilda avlopp i kommunen och i takt med att kommunen växer är det viktigt att nämndens kunskap om de enskilda avloppen ligger som grund i VA-planen.

Nämnden arbetade med utveckling av IT-stöd för att kunna effektivisera och göra det möjligt att dokumentera digitalt vid tillsynsbesöken.

Uppföljande tillsyn

När nämnden fattar beslut om utsläppsförbud som sedan inte följs, utfärdar nämnden beslut med vite. Nämnden fattade 24 beslut om förbud med vite som träder i kraft 6 månader senare. Besluten var en följd av att avloppen ännu inte åtgärdats före utsatt datum. Vanligen har fastighetsägarna 2,5 år på sig att åtgärda sitt avlopp. Tre ansökningar om utdömande av vite gjordes till Mark- och miljödomstolen vid årets slut.

Inkommande ärenden

Den största andelen ärenden är tillståndsansökningar och sedan remisser från Plan- och byggnadsnämnden (PBN).

Antalet tillståndsansökningar för nytt enskilt avlopp var liksom 2015 stort. Antalet ansökningar var 388 stycken. Nämnden utfärdade 389 tillstånd, vilket är mer än förväntade 340. Vid ingången av 2016 fanns det cirka 60 ansökningar som ännu inte hade påbörjats. Vid utgången av 2016 var antalet ungefär hälften. Det ökade antalet ärenden under 2015 och 2016 var framförallt resultatet av tillsynen av enskilda avlopp. På grund av det stora antalet inkommande ansökningar var handläggningstiderna för tillståndsansökan om enskilt avlopp längre än målet på sex veckor. Det dröjde 10-15 veckor innan handläggningen påbörjades. Nämnden arbetade med tidig information om detta till sökanden och skickade en bekräftelse på att ansökan var mottagen.

För varje tillstånd som nämnden utfärdar för enskilt avlopp återstår tid från avgiften för att handlägga slutbesiktningsprotokoll. Dessa kommer in med en fördröjning på upp till två år och nämnden flyttar därför drygt 400 tkr till 2017 för att handlägga dessa.

Nämnden svarade på 145 remisser till PBN, vilket var som förväntat. Nämnden hade granskningsmöten tillsammans med PBN en gång varannan vecka i syfte att effektivisera remissarbetet.

Antalet inkommande ansökningar om dispens för slamtömning, anmälan om kompostering av latrin samt klagomål var som förväntat.

Natur- och områdesskydd***Förebyggande tillsyn***

Nämnden påbörjade planering och förberedelser för den förebyggande tillsynen inom strandskydd.

Nämnden kontrollerade Almunge-Långsjön och Länna-Långsjön. För att effektivisera tillsynen ändrades kriterierna jämfört med den arbetsmetod som lades fram 2014. Nämnden fokuserade tillsynen på de största eller de nyaste avvikelserna vid sjöarna.

Nämnden skickade ut information till 43 fastighetsägare som har en fastighet vid sjöarna innan tillsynsdagen i fält. Syftet var att sprida kunskap om strandskydd i förebyggande syfte. Under tillsynsdagen tittade nämnden på hur strandskyddet följs. De avvikelser som kan ha skett under de senaste 10-15 åren dokumenterades.

Stränderna vid sjöarna och vattendragen i Uppsala kommun som omfattas av strandskydd ser mycket olika ut. Tillsynsmetoden i fält kommer troligen att behöva anpassas till typ av strandområde. Tillsynen kan till exempel behöva ske med båt för att det ska vara möjligt att se bryggor, bastubyggnader med mera.

En artikel publicerades om kommunens planerade tillsyn av strandskydd i slutet av sommaren. Att kommuninvånare blir mer medvetna om strandskyddsreglerna, nämndens uppdrag och de krav det innebär bedöms innebära fler klagomål och dispensansökningar kommande år. Nämnden har vid två tillfällen deltagit i Miljösamverkan Stockholms län (MSL)-strandskydds nätverk. Det ger möjligheter till erfarenhetsutbyte mellan kommuner under tillsynsarbetet.

Fyra nya kommunala naturreservat ska bildas inom de närmsta två åren. Nämnden utökade samarbetet med andra nämnder i samband med att dessa ska upprättas eftersom nämnden kommer att ha tillsynsansvaret för dessa.

Uppföljande tillsyn

Nämnden hittade fem avvikelser vid Almunge-Långsjön och Länna-Långsjön. Avvikelserna började följas upp och arbetet kommer att fortsätta under 2017. Hur många av dessa avvikelser som kommer innebära påföljder är i dagsläget oklart.

Inkommande ärenden

Nämnden beslutade om 44 strandskyddsdispenser, vilket är fler än förväntade 36. Antalet inkommande ansökningar om tillstånd och dispenser i naturreservat var också något fler än förväntat.

Samhällsbyggnad och miljöövervakning

Den nya översiktsplanen antogs och arbetet med ett landsbygdsprogram påbörjades. För att Uppsala ska kunna utvecklas på ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbart sätt fokuserade nämnden på frågor kring vatten. Grundvattnet är en förutsättning för att kunna utveckla staden för framtiden. Därför satsade nämnden på kompetensutveckling inom vattenområdet under året och bildade en tvärgrupp på förvaltningen för vattenfrågor inom nämndens ansvarsområden. Nämnden fokuserade mycket på hur dagvattenhanteringen ska konkretiseras i detaljplanerna och i slutet av året bildades en dagvattengrupp i kommunen.

Nämnden fokuserade också på de nationella miljökvalitetsmålen grundvatten, klimatpåverkan, frisk luft, buller och god bebyggd miljö i arbetet med planer och program. Nämnden fokuserade på att fördjupa samarbetet i kommunens arbete med planer och program för att effektivt kunna bidra till en hållbar samhällsutveckling i Uppsala. Förvaltningen hade bland annat ett introduktionsmöte för ett tiotal nyanställda på stadsbyggnadsförvaltningen. Mötet syftade till att de båda förvaltningarna skulle få mer insyn i varandras arbete. Nämnden kommer att fortsätta arbeta med att fördjupa samarbetet genom samsynsmöten när det gäller detaljplaner och bygglov. Syftet är att sprida kunskap om de olika miljöfrågorna som ligger under nämndens ansvar.

Inkommande ärenden

Inkommande ärenden är i första hand remisser om nya detaljplaner. Antalet remisser var något fler än förväntat under året.

Verksamhetsstöd och verksamhetsutveckling

Nämnden arbetade med att uppdatera taxan från 2011. Arbetet fokuserade på att ta fram en ny planeringsmodell som kan ligga till grund för en ny taxekonstruktion.

Upphandlingen av nytt handläggarstöd fortsatte. Nämnden deltog i det kommungemensamma upphandlingsprojektet och arbetade med att förbereda befintlig data för flytt till nytt system. Upphandlingen fortsätter under 2017.

Förvaltningen arbetade vidare med miljöförvaltningen 2025 – Sveriges modernaste myndighet. Fyra påståenden från målbilden valdes ut och förvaltningen började arbetet med att genomföra dessa. Förvaltningen arbetade med utveckling av effektiva team genom att göra en utvärdering av befintliga arbetsgrupper och utifrån detta ta fram en handlingsplan för vidare arbete under 2017. Förvaltningen gjorde även ett 20-tal djupintervjuer med personer vi regelbundet möter i tillsyn och förrättningar, för att ta reda på hur de vill att framtidens miljöförvaltning ska arbeta. Resultatet av intervjuerna ska sammanställas och analyseras för att ge underlag till framtida arbete för att bli Sveriges modernaste myndighet.

Projektet effektiv tillsyn fortsatte. Nämnden tog fram anvisningar för effektiv tillsyn som ska användas av förvaltningen. Anvisningarna kommer att implementeras under 2017 och kommer innebära ett stort arbete med ändrade synsätt och arbetssätt.

Nämnden gjorde ett inledande arbete med budskapsformulering. Det handlar om att stärka förvaltningens förmåga att kommunicera i både vardag och kris.

Nämnden inledde arbetet med att utreda behovet av tjänsteman i beredskap. Arbetet fördes senare över till kommunledningskontoret för att hanteras kommungemensamt.

Nämnden tog fram och började publicera registrerade tatueringar och solarier på webben. Det gör det möjligt för invånare att göra medvetna val som påverkar deras miljö och hälsa.

Nämnden deltog i utveckling av Verksamt.se, ett nationellt projekt som leds av Tillväxtverket och SKL, med syfte att förenkla för företagen där en guide för livsmedelsverksamheter och verksamheter med serveringstillstånd tagits fram.

De preliminära siffrorna från mätningen av NKI (Nöjd-kund-index) som gjordes 2016 visar att nämndens resultat ökar. Nämndens resultat från 2015 är 72 på en hundra gradig skala.

Medarbetare och ledare

Nämnden har utifrån tidigare projekt attraktiv arbetsgivare, identifierat och åtgärdat prioriterade områden för att förbättra individens villkor utifrån uppdraget. Arbetet fortsatte och individuella uppföljningar genomfördes som planerat. Förvaltningen tog fram ett nytt tilläggsavtal för arbete under kvällar, helger och nätter som ger medarbetare bättre kompensation för arbete på obekväma tider. Detta är ett led i arbetet för att vara en attraktiv arbetsgivare. Avtalet kommer att testas under hösten och får utvärderas för att se om det ger effekt i form av mer tillsyn på obekväma tider samt vilka konsekvenser det får på resursbehovet.

För att öka medarbetarnas möjlighet att nå önskad prestation har förvaltningens samtliga medarbetare ett skriftligt individuellt måldokument där mål och uppdrag beskrivs. Dokumentet följs upp löpande i samråd mellan chef och medarbetare.

Under hösten 2015 genomförde förvaltningen en skyddsron i fält. Under första kvartalet 2016 fick förvaltningen resultatet och har beslutat om en åtgärdsplan som bland annat innebär förtydligade riktlinjer och rutiner för vissa arbetsmiljöfrågor.

Förvaltningen genomförde tillsammans med omsorgsförvaltningen och kommunledningskontoret en undersökning av inomhusmiljön vid Kungsängsvägen 27. Resultatet visar högre nivåer av symptom relaterade till inomhusmiljön än vad det borde visa. Tillsammans med fastighetsägaren, företagshälsovården och Arbets- och miljömedicin påbörjades ett arbete för att åtgärda problemen. Arbetsmiljöverket begärde in en handlingsplan. Förvaltningen skickade handlingsplanen till Arbetsmiljöverket i november.

Nämndens inriktningsmål, uppdrag och riktad satsning

Uppföljning av nämndens arbete med inriktningsmål, uppdrag och riktad satsning finns i separat uppföljning, se bilaga MHN uppföljning inriktningsmål uppdrag och riktad satsning.

Ekonomiskt resultat

Resultatet för helåret 2016 är positivt och uppgår till 893,5 tkr. Resultatet är inom prognosspannet från prognos två. Lantmäterimyndigheten mötte två tredjedelar av den förutbetalda intäkt på 6 250 tkr som bokades i årsbokslutet 2015. Lantmäterimyndighetens uppbokning minskar därför med 4 800 tkr och resterande belopp på 1 450 tkr bokas därför upp i årets resultat.

Det är tre huvudsakliga faktorer bakom det redovisade resultatet.

- Nämnden gör ett överskott med 320,5 tkr, detta beror på lägre arvoden, samt lägre övriga kostnader än antaget i prognosen.
- Avdelningen för livsmedel gör ett positivt resultat om 414 tkr, detta beror i sin helhet på betydligt högre intäkter för uppföljande tillsyn än vad vi antog både i budget och prognos.
- Avdelningen för enskilt vatten & avlopp, hälso- och områdesskydd gör ett positivt resultat om 103,9 tkr, det beror på en fortsatt hög inströmning av ansökningar gällande tillstånd för enskilt avlopp.

Dessa tre poster utgör 838,4 tkr av det redovisade resultatet på 893,5 tkr. Övriga avdelningar bidrar med totalt 55,1 tkr.

	Utfall 160831	Budget 161231	Avvikelse	Helårs prognos	Helårs budget
Taxor och avgifter	37 203,3	38 790,1	-1 586,8	37 984,5	38 790,1
Försäljning verksamhet och entreprenader	2 723,4	3 373	-649,6	2 333,3	3 373
Kommunbidrag	19 064	19 064	0	19 064	19 064
Bidrag	113,5	150	-36,5	125	150
Övriga intäkter	3,2	0	3,2	2,5	0
Summa intäkter	59 107,4	61 377,1	-2 269,7	59 509,3	61 377,1
Köp av tjänster	-8 644,6	-9 836,3	1 191,7	-8 235,1	-9 836,3
Lön och PO	-39 888	-40 541,3	653,3	-41 184,4	-40 541,3
Övr pers. kostnader	-106,7	-109	2,3	-86,6	-109
Lokalkostnader	-4 929,6	-4 390	-539,6	-4 825,5	-4 390
Övr verks. kostnader	-4 369,3	-6 225,4	1 856,1	-4 275,8	-6 225,4
Transf, avskrivningar och finansiella kostn.	-275,7	-272	-3,7	-276	-272
Summa kostnader	-58 213,9	61 374,0	3 160,1	-58 883,4	61 374,0
Periodens resultat	893,5	3,1	890,4	625,9	3,1

Bokslut 2016

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Belopp i miljoner kronor	KF-budget nettokostnad	Nettokostnad bokslut	Resultat bokslut	Prognos augusti	Resultat fg bokslut
Nämnden totalt	19,1	18,2	0,9	0,6	-2,9
Politisk verksamhet	1,1	0,7	0,3	0,1	0,3
Infrastruktur, skydd m.m.	18,0	17,4	0,6	0,6	-3,2
Övriga verksamheter	0,0	0,1	-0,1	-0,1	0,0
Nettoinvesteringar	2,0	0,0			

Analys av ekonomiskt utfall

Resultatet för helåret 2016 är positivt och uppgår till 893,5 tkr. Resultatet är inom prognosspannet från prognos två. Lantmäterimyndigheten mötte två tredjedelar av den förutbetalda intäkt på 6 250 tkr som bokades i årsbokslutet 2015. Lantmäterimyndighetens uppbokning minskar därför med 4 800 tkr och resterande belopp på 1 450 tkr bokas därför upp i årets resultat.

Politisk verksamhet

Nämnden gör ett överskott med 320,5 tkr, detta beror på lägre arvoden, samt lägre övriga kostnader än antaget i prognosen.

Infrastruktur, stadsutveckling, skydd m.m.

Avdelningen för livsmedel gör ett positivt resultat om 414 tkr. Detta beror på betydligt högre intäkter för uppföljande tillsyn än vad vi antog både i budget och prognos

Avdelningen för enskilt vatten & avlopp, hälso- och områdesskydd gör ett positivt resultat om 103,9 tkr, det beror på en fortsatt hög inströmning av ansökningar gällande tillstånd för enskilt avlopp.

Övriga avdelningar bidrar med totalt 55,1 tkr främst beroende på lägre kostnader än antaget i budget och prognos.

Investeringar

Inga investeringar under året.

Lönekostnadsutveckling

I nivå med LÖV 2016.

LÖNEKOSTNADSUTVECKLING Belopp i tusen kronor	Bokslut	Bokslut f.å.	Diff %	Diff tkr	Varav effekt av löneavtal		Varav återstående del (volymmer mm)	
					%	tkr	%	tkr
Lönekostnad (konto 50-51)	28 776	28 454	1%	322	4%	1 053	-3%	-731

Handläggare
Linda Granvik

Datum
2017-02-07

Diarienummer
2016-1751

Uppföljning av inriktningsmål, uppdrag och riktad satsning 2016

Uppföljning: 2016-12-31

Organisation: 5300 - Miljö- och hälsoskyddsnämnden (MHN)

Inriktningsmål

Uppsala kommun ger förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen.

Målet är delvis uppfyllt. Nämnden har enbart uppnått delar av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Åtgärden om effektiv tillsyn har genomförts enligt plan men kommer få konsekvenser och nå större effekt under 2017. Förvaltningen har inte definierat vad som är hälsosamma miljöer och inte heller utrett hur miljömål och folkhälsomål kopplade till hälsosamma miljöer kan tillämpas i tillsynen. Nämnden ser inte att detta kommer prioriteras under 2017. Förvaltningen har prioriterat arbetet med den tillsynsskuld som fanns från 2014-2015 inom hälsoskydd.

Barns och ungdomars delaktighet bidrar till att verksamheten anpassas till deras behov.

Målet är delvis uppfyllt. Nämnden har enbart uppnått delar av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Nämnden har bjudit in barn och ungdomar att delta i tillsyn på skolor. Inga barn eller ungdomar har deltagit vid tillsyn. Nämnden kommer därför fortsättningsvis arbeta med information riktad till barn och ungdomar istället.

Skillnader i levnadsvillkor för kommunens invånare jämnas ut.

Målet är i hög grad uppfyllt. Nämnden har uppnått övervägande del av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Nämnden har inom hälsoskyddstillsynen undersökt om det finns skillnader ur hälsosynpunkt i bostäder mellan olika bostadsområden. Analysen visar att det finns skillnader och nämnden kommer därför utveckla hälsoskyddstillsynen för att möta skillnader i behov av tillsyn i syfte att minska skillnader i levnadsvillkor för kommunens invånare.

Uppsala kommun möjliggör för ett ökat utbud av bostäder och arbetstillfällen.

Målet är i hög grad uppfyllt. Nämnden har uppnått övervägande del av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Nämnden bedömer att det fortfarande saknas en samordnad stadsbyggnadsprocess i kommunen. Nämnden har under året inrättat en plangrupp där flera kompetenser inom nämndens verksamhetsområde arbetar gemensamt med planer. Nämnden har också förstärkt med resurser för arbetet med planer. Nämnden har även utvecklat samarbetet med plan- och byggnadsnämnden. Detta gör att nämnden är delaktig tidigt och samordnat i stadsbyggnadsprocessen och kan därmed bidra till effektiv stadsbyggnad så att staden kan växa på ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbart sätt.

Uppsala kommun är i framkant i miljö- och klimatomställningen. Utsläppen av växthusgaser minskar totalt sett, miljömålen uppfylls och åtgärder vidtas för anpassning efter förändrat klimat.

Målet är delvis uppfyllt. Nämnden har enbart uppnått delar av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Nämnden har prioriterat grundvatten, klimatpåverkan och förorenade områden i tillsyn och remissärenden. Nämnden har fokuserat på de nationella miljömålen med extra fokus på grundvatten, klimatpåverkan, frisk luft och god bebyggd miljö i arbetet med planer och program. Förvaltningen har tagit fram en plan för förvaltningens interna miljöarbete. Nämnden har prioriterat inkommande ärende samt den tillsyn vi bedömer viktigast, varför några av förvaltningens planerade aktiviteter flyttas till 2017

Uppsala kommun är attraktiv för nyetableringar och företag.

Målet är i hög grad uppfyllt. Nämnden har uppnått övervägande del av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. De preliminära siffrorna från mätningen av NKI (Nöjd-kund-index) som gjordes 2016 visar att nämndens resultat ökar. Nämndens resultat från 2015 är 72 på en hundra gradig skala. Nämnden har deltagit i kommungemensamma och nationella nätverk för att möta företag. Nämnden gjorde även ett 20-tal djupintervjuer med personer vi regelbundet möter i tillsyn och förrättningar, för att ta reda på hur de vill att framtidens miljöförvaltning ska arbeta.

Uppsala kommun ska vara en av landets bästa landsbygdskommuner.

Målet är helt uppfyllt. Nämnden har uppnått det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Nämnden har genomfört sitt myndighetsuppdrag som planerat.

God service, enkelhet och korta handläggningstider präglar kommunens kontakter med företag, ideell sektor samt kommuninvånare.

Målet är i hög grad uppfyllt. Nämnden har uppnått övervägande del av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Nämnden har arbetat med att korta väntetider hos lantmäterimyndigheten och uppnår målen för året. Nämnden har också arbetat med att beskriva och informera om handläggningstider och handlägningsförfarande inom flera myndighetsområden. Nämnden har genomfört djupintervjuer med verksamhetsutövare i syfte att kunna utveckla vår tillsyn och service. Nämnden har gjort en kartläggning av frågor som kommer till oss via servicetelefonen, vilket kan ge inspel till arbetet med att inrätta ett kommungemensamt kontaktcenter såväl som nämndens egen servicetelefon.

Det förebyggande arbetet och tidiga insatser utvecklas inom kommunens alla verksamheter.

Målet är helt uppfyllt. Nämnden har uppnått det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Nämnden arbetar förebyggande inom myndighetsuppdraget.

Tillgänglighetsskapande åtgärder i kommunens bostadsområden minskar behovet av särskilda boendeformer.

Nämnden avstår från att bidra till måluppfyllelse i enlighet med nämndens verksamhetsplan.

Heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet för kommunens medarbetare, samtidigt som delade turer motverkas i verksamheten.

Målet är helt uppfyllt. Nämnden har uppnått det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Förvaltningens medarbetare har den sysselsättningsgrad de önskar. För att säkerställa fortsatt måluppfyllelse ställs frågan om sysselsättningsgrad i medarbetarsamtal samt vid nyanställning.

Uppsala kommun erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrensen, jämfört med andra arbetsgivare.

Målet är i hög grad uppfyllt. Nämnden har uppnått övervägande del av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Nämnden har genomfört andra aktiviteter än planerat för att uppnå en högre effekt. Arbetet med miljöförvaltningen 2025 är ett sätt att involvera varje medarbetare och hans drivkrafter i en utvecklingsprocess. Två exempel ur det arbetet som också bidrar till attraktiva möjligheter är målprojekten effektiva team respektive data i fält. Nämnden har gjort en lönekartläggning i samband med löneöversynen. Kartläggningen visar att det idag inte finns några strukturella löneskillnader mellan kvinnor och män.

Medarbetare har förutsättningar att nå överenskommen prestation och engagera sig aktivt i verksamhetens utveckling. Utvecklingsvägar är kända och kommunicerade.

Målet är i hög grad uppfyllt. Nämnden har uppnått övervägande del av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Förvaltningen har delvis genomfört arbetet med kompetensförsörjningsplanen som planerat. Nämnden behöver utveckla arbetet med kompetensförsörjningsfrågor framöver. Varje medarbetare har ett individuellt måldokument som följs upp i medarbetarsamtal, för att ge förutsättningar för medarbetarna att nå överenskommen prestation.

Uppsala kommun erbjuder fler människor med funktionsnedsättning arbete och sysselsättning.

Nämnden avstår från att bidra till måluppfyllelse i enlighet med nämndens verksamhetsplan.

Uppsalas grönområden och parker håller hög kvalitet och finns nära Uppsalaborna.

Målet är delvis uppfyllt. Nämnden har uppnått övervägande del av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Nämnden bidrar till inriktningsmålet genom myndighetsarbetet kring planer och skyddad natur.

Livsmedelsverksamheter i Uppsala som handlar med livsmedel på nätet ska kontrolleras i enlighet med livsmedelslagstiftningen.

Målet är i hög grad uppfyllt. Nämnden har uppnått övervägande del av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Nämnden har genomfört en inventering som resulterade i utredning av 40 livsmedelsverksamheter som handlar med livsmedel på internet. Arbetet med att utreda och registrera verksamheter fortsätter under 2017.

Uppdrag

Arbeta med jämställdhetsintegrering utifrån den beslutade CEMR handlingsplanen i all kommunal service och i den kommunala organisationen.

Påbörjad. Förvaltningen har tagit fram informationsmaterial och mall för kollegiespeglings för att synliggöra eventuella skillnader i mötet med män respektive kvinnor. Kollegiespeglingsen har genomförts men har inte gett den effekt som förväntades. Nämnden har uppmuntrat båda fastighetsägarna att delta i möten när det varit aktuellt. Nämnden kommer att arbeta vidare under 2017 med att möjliggöra för fler fastighetsägare att vara delaktiga i ärenden där det är aktuellt.

Bevaka möjligheter att söka statlig finansiering för investeringar och löpande verksamhet.

Påbörjad. Uppdraget är påbörjat. Nämnden har där det påträffats i omvärldsbevakningen förmedlat information om externa finansieringsmöjligheter till berörda i kommunen. Nämnden har funnit möjlig extern finansiering inom enskilt vatten och avlopp. Nämnden har inte skickat in någon ansökan än.

Användning av kommunbidrag

Uppdraget är inte påbörjat. På grund av flera andra pågående projekt kring förvaltningens effektivitet flyttas uppdraget om att ta fram en modell för hur vi följer upp användningen av kommunbidrag till 2017.

Kvarvarande uppdrag: Att kartlägga och ta fram en handlingsplan om förorenad mark i kommunen.

Uppdraget är färdigt. Uppdraget har letts av stadsbyggnadsförvaltningen. Miljöförvaltningen har deltagit i arbetsgruppen. Stadsbyggnadsförvaltningen har tagit fram en vägledning för förorenade områden som kommer att fastställas under 2107.

Riktad satsning

Skolor, förskolor och omvårdnadslokaler ska vara hälsosamma, funktionella och ekonomiskt hållbara.

Se åtgärder under inriktningsmålet *Uppsala kommun ger förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen.*

Handläggningstider

Handläggningstid för ansökan om enskilt avlopp hålls inte. Idag är handläggningstiden cirka fyra månader. Övriga handläggningstider hålls.

Handläggare
Linda Granvik

Datum
2017-02-07

Diarienummer
2016-1751

Kommunledningskontoret

Miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanställda analys inför årsredovisningen

Viktiga händelser under året

Enskilt avlopp

Nämnden har under några år sett en ökning av ansökningar om enskilt avlopp, så även 2016. Ökningen beror troligtvis på den positiva utvecklingen i Uppsala där vi bygger fler och fler bostäder, ett ökat miljöintresse hos invånarna samt nämndens arbete med inventering av bristfälliga enskilda avlopp. Då utsläpp från bristfälliga avlopp är den näst största källan, efter utsläpp från jordbruk, till övergödning är utvecklingen positiv för människors miljö och hälsa. Med anledning av det höga antalet ansökningar om enskilt avlopp har nämnden under året haft svårt att hålla den normala handläggningstiden. Nämnden har förstärkt med resurser och kommer fortsätta arbeta för att kunna handlägga ansökningar inom den normala handläggningstiden på sex veckor.

Luftkvalitet

Luftmätningar på Kungsgatan har visat att miljökvalitetsnormen för partiklar, PM10 och kväveoxider klaras för tredje året i rad. Att klara miljökvalitetsnormen för partiklar på Kungsgatan är viktigt för invånarnas hälsa och för att uppnå det nationella miljömålet frisk luft.

Klimatanpassning på vårdboenden

Uppsala har varit försökskommun för Folkhälsomyndighetens uppdrag att få fram nationella riktlinjer hur man ska agera vid värmeböljor på vård- och omsorgsboenden. Med anledning av förändrat klimat som orsakar fler värmeböljor är detta ett viktigt utvecklingsområde för att skydda känsliga personer mot ohälsa.

Strandskyddstillsyn

Nämnden har påbörjat strandskyddstillsynen under året. Det är viktigt att kommunen kommer igång med strandskyddstillsynen för att skydda naturen men också möjliggöra våra vatten

som rekreativskälla för medborgarna. Nämnden ser att tillsynen leder till publicitet, vilket i sin tur leder till ökat antal klagomål. Tillsynen leder därmed till att nämnden har möjlighet att påverka och öka efterlevnaden av strandskyddet.

Ny översiktsplan

Kommunen har under året antagit en ny översiktsplan. Nämnden har deltagit aktivt i arbetet. Att nämnden bidrar med miljö-och hälsoskyddsperspektiv i översiktsplanen är viktigt då den styr mark och vattenanvändningen i Uppsala för framtiden. Det är viktigt att nämndens perspektiv kommer in i översiktsplanen för att säkerställa en hållbar samhällsutveckling i Uppsala.

Livsmedelstillsyn

Nämnden utvecklade en ny tillsynsmodell inom livsmedelskontrollen. Modellen innebär en flerårsplanering med fokusområden för livsmedelskontrollen. Syftet med modellen är att kunna verifiera kontrollens effekt. Med modellen kan nämnden utvärdera behov av ökade insatser inom ett område men även om vi kan minska tillsynsbehovet inom områden som fungerar bra. Tillsynsmodellen kommer att användas fortlöpande med nya verksamhetstyper och områden för kommande år.

Måluppfyllelse

Belopp i miljoner kronor	KF-budget nettokostnad	Bokslut nettokostnad	Resultat	Resultat föregående år
Nämnden totalt	19	18, 2	0,8	-2,9
Politisk verksamhet	1	0,7	0,3	0,2
Infrastruktur skydd med mera	17,9	17,4	0,5	-3,1
Nettoinvesteringar				

Resultatet för helåret 2016 är positivt och uppgår till 893,5 tkr. Resultatet är inom prognosspannet från prognos två. Lantmäterimyndigheten mötte två tredjedelar av den förutbetalda intäkt på 6 250 tkr som bokades i årsbokslutet 2015. Lantmäterimyndighetens uppbokning minskar därför med 4 800 tkr och resterande belopp på 1 450 tkr bokas därför upp i årets resultat.

- Nämnden gör ett överskott med 320,5 tkr, detta beror på lägre arvoden, samt lägre övriga kostnader än antaget i prognosen.
- Avdelningen för livsmedel gör ett positivt resultat om 414 tkr. Detta beror på betydligt högre intäkter för uppföljande tillsyn än vad vi antog både i budget och prognos
- Avdelningen för enskilt vatten & avlopp, hälso- och områdesskydd gör ett positivt resultat om 103,9 tkr, det beror på en fortsatt hög inströmning av ansökningar gällande tillstånd för enskilt avlopp.

Dessa tre poster utgör 838,4 tkr av det redovisade resultatet på 893,5 tkr. Övriga avdelningar bidrar med totalt 55,1 tkr.

Utvecklingen inom de verksamheter nämnden/styrelsen ansvarar för

Enskilda avlopp

Nästan alla kommuner i Sverige arbetar med tillsyn av enskilda avlopp. Det finns skillnader mellan kommuner utifrån till exempel antal avlopp, hur känslig miljön är i kommunen samt politiska prioriteringar. I Uppsala kommun finns relativt många enskilda avlopp, därmed är det viktigt att de enskilda avlopp som finns har bra efterföljande rening. Nämndens VA-program koncentrerar tillsynen till att identifiera de allra sämsta avloppen och arbetar i en jämn tillsynstakt sedan 2012. Havs- och vattenmyndigheten kommer framöver med nya föreskrifter för enskilda avlopp. De nya föreskrifterna kommer att ställa högre krav på både sökande, entreprenörer men även på nämndens kompetens. Nämnden behöver inom ett par år ta fram en ny tillsynsplan för enskilda avlopp för att möta ökade krav på rening. Målet är att tillsynen ska vara finansierad av avgifter, dock kräver inventeringen och delar av tillsynen kommunbidrag.

Skola och förskola

Nämnden ser en ökad miljömedvetenhet och mer kunskap hos skolor och förskolor. Detta ställer högre krav på nämndens kompetens för att möta efterfrågan om råd och information. Nämnden har stöttat arbetet med giftfri förskola för att minska barn och ungas exponering av farliga kemikalier. Nämnden ser att det finns fortsatta problem när det gäller städning och ventilation i skolor.

Skillnader i inomhusmiljö mellan olika bostadsområden

Nämnden har under året genomfört ett projekt som har undersökt om det finns skillnader ur hälsosynpunkt mellan bostäder i olika bostadsområden. Projektet hade sin utgångspunkt i klagomålsärenden som kommer till nämnden. Analysen visar att det finns skillnader mellan bostadsområden och att klagomål inte är tillräckligt för att säkerställa god inomhusmiljö. Nämnden kommer under 2017 utveckla metodiken för tillsyn av inomhusmiljö för att fånga upp de problem med inomhusmiljö som kan finnas, även i områden där klagomål är mindre vanligt.

Miljöaspekter i samhällsplaneringen

Det finns skillnader mellan kommuner i hur de hanterar miljöaspekterna i samhällsbyggnadsprocessen. I Uppsala ligger kompetensen i miljöfrågor hos miljö- och hälsoskyddsnämnden. Under året har samarbetet mellan miljö- och hälsoskyddsnämnden och plan- och byggnadsnämnden utvecklats så att nämnden är med i arbetsgrupper tidigt i processen. Tidigare arbetade nämnden genom att svara på remisser om samhällsplanering. Samarbetet har fungerat bra och ger miljöfrågorna utrymme och möjlighet att tidigt hanteras i samhällsplaneringen. Detta är viktigt för en hållbar samhällsbyggnad i framtiden.

Miljöfarliga verksamheter

Myndighetsuppdraget inom tillsyn av miljöfarliga verksamheter blir mer och mer komplext. Ny lagstiftning och ny kunskap om till exempel miljöfarliga ämnen ställer högre krav på nämndens kompetens. Utvecklingen påverkar alla kommuner och ställer också högre krav på nätverkande och samverkan både mellan kommuner men också med statliga myndigheter. Med den snabba förändringen ökar också trycket på nämndens förmåga att arbeta flexibelt för

att snabbt kunna möta nya krav och kunskap. Nämnden ser en effekt av tillsynen av miljöfarliga verksamheter. Nämnden ser vid återkommande tillsyn att vissa typer av avvikelser minskar. Samtidigt kan utsläpp eller olyckor identifiera nya tillsynsområden och risker som tidigare varit okända.

Nytt tobaksdirektiv

Under 2017 träder nya tobaksdirektivet i kraft vilket framför allt innebär nya krav på kontroll av märkning av tobaksvaror. Kontroll av ny märkning påbörjas när övergångsbestämmelserna upphör att gälla och gällande föreskrifter från Folkhälsomyndigheten är på plats. Detta blir troligtvis från och med maj/juni 2017.

Regeringen ska under 2017 fatta beslut om de ska införa krav på tillstånd för verksamheter som säljer tobaksvaror. Om det sker så innebär det en stor förändring i arbetet inom detta område. Det kommer i så fall kräva ökade resurser för arbetet med tillståndsgivning samt behov av införande av nya avgifter inom området.

Nämnden har valt att avvakta med att använda kontrollköp som tillsynsметод inom tobak och folkölsområdet. Metoden är kostandsdrivande och effekten är oklar. Nämnden för dialog med andra kommuner som provat metoden för att bedöma om metoden bör användas i framtiden.

Framtida utmaningar

Vatten

Grundvattnet är en förutsättning för ett fungerande ekosystem och en viktig råvara för dricksvatten. Att skydda grundvattnet och att på sikt säkerställa dricksvattenförsörjningen, minska utsläpp från dagvattenhantering och skydda vattenmiljön som rekreativskälla är en förutsättning för att utveckla staden för framtiden.

Hållbar kommun

Uppsala kommun ska växa hållbart. Detta ger möjligheter men innebär också stora utmaningar för att förbättra och bevara goda och hälsosamma livsmiljöer, minska klimatutsläpp och miljöpåverkan. Luftföroreningar och bullerstörningar är problem som behöver hanteras när staden förtätas. Det är också viktigt att planera för ekosystemtjänster.

Miljö och hälsa för känsliga grupper

Känsliga gruppers miljö och hälsa. Barn och unga är särskilt känsliga för kemikalier och andra farliga ämnen eftersom till exempel hjärnan, hormonsystemet och immunsystemet inte är färdigutvecklade. Om skador uppstår under uppväxten kan det få livslånga konsekvenser. Barnens vardag ska så långt som möjligt vara fri från farliga ämnen. God städning och ventilation i lokaler där barn och unga vistas mycket är då en förutsättning. Andra grupper, som till exempel äldre, är känsliga mot till exempel höga temperaturer, för vilket beredskapen behöver öka i ett förändrat klimat.